

წალკის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

54

პროგრამული კოდი

ამირან საყვარელიძე
შემსრულებელი

ხელმოწერა

ანზორ ხინკაძე
დირექტორი

ხელმოწერა

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	წალკის მუნიციპალიტეტი
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ქ. წალკა, არისტოტელეს N2, ტელ: 599 85-70-50, a.sakvarelidze@yahoo.com
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	243125934
	ორგანიზაციული ფორმა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2022წ. 01.01.2022 - 31.12.2022
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ა(ა)იპ - წალკის მუნიციპალიტეტის მთავარი ზიზლიოთეკა 2. ა(ა)იპ - წალკის მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამსახური 3. ა(ა)იპ - წალკის მუნიციპალიტეტის კულტურის ცენტრი 4. ა(ა)იპ - წალკის კომპლექსური სასპორტო სკოლა 5. ა(ა)იპ - წალკის მუნიციპალიტეტის ბაგა-ბაღების გაერთიანება სკოლამდელი აღზრდის ცენტრი 6. ა(ა)იპ - წალკის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ცენტრი 7. წალკის მუნიციპალიტეტი
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. 2. 3. 4. .....
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	

ხელმოწერა
ბუღალტერი:
შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა1	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
შემოსავლები						
001	სავადასახადო შემოსავლები	N14 ა	8,390,651.55	-	8,390,651.55	6,935,709.25
002	სოციალური შენატანები		-	-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	N14 გ	112,029.10	-	112,029.10	69,475.10
004	შემოსავლები გრანტებით	N14 ხ	7,815,946.50	-	7,815,946.50	8,096,240.06
005	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	N14გ N15ა	2,002.23	-	2,002.23	4,676.90
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	N14 გ	-	-	-	-
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	N15ა	296,950.26	53,365.00	350,315.26	187,867.60
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება	N15ბ N17ა2	535,284.75	-	535,284.75	120,302.00
009	საპროცენტო შემოსავლები	N15ა	189,622.34	-	189,622.34	187,476.08
010	გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	N16	-	-	-	-
011	სხვადასხვა შემოსავლები	N18	-	-	-	-
012	სულ შემოსავლები		17,342,486.73	53,365.00	17,395,851.73	15,601,746.99
ხარჯები						
013	შრომის ანაზღაურება	N17ა	4,379,434.34	7,040.00	4,386,474.34	2,733,015.03
014	საკონცელო და მომსახურება	N17ა	1,998,898.82	46,240.73	2,045,139.55	2,134,241.49
015	გრანტები	N17ბ	25,000.00	-	25,000.00	25,000.00
016	სუბსიდიები	N17გ	376,535.60	-	376,535.60	148,600.00
017	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	N17ა	651,385.83	30.13	651,415.96	279,777.00
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	N17ა	-	-	-	-
019	ცეცხა და ამორტიზაცია	N17ა	99,066.06	1,538.00	100,604.06	4,062,853.87
020	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	N17ა	480,904.00	267,005.00	747,909.00	443,643.00
021	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	N15ბ N17ა**	-	-	-	-
022	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	N17ა	27,547.00	-	27,547.00	28,752.00
023	გაუფასურების ხარჯები	N16	-	-	-	-
024	სხვადასხვა ხარჯები	N18	-	-	-	-
025	სულ ხარჯები		8,038,771.65	321,853.86	8,360,625.51	9,855,882.39
026	პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)		9,303,715.08	(268,488.86)	9,035,226.22	5,745,864.60

1 მთლიანულ შემოსულებზე ასახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგების მიზლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

2 ასახება არსებული აქტივების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობას

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ები) (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
წმინდა ფულადი სახსრები საანგარიშგებო საგნისაგან								
001	შემოსული თანხები		16,544,018.98	53,365.00	16,597,383.98	15,025,278.29	80,980.00	15,106,258.29
002	გადასახდები	N19	8,390,651.55	-	8,390,651.55	6,935,709.25	-	6,935,709.25
003	სოციალური შენატონები		-	-	-	-	-	-
004	გრანტები		7,552,613.50	-	7,552,613.50	7,626,379.06	-	7,626,379.06
005	შემოსავლები საკონტრაქტოდან		465,166.66	-	465,166.66	373,679.28	-	373,679.28
006	საპროცენტო შემოსავლები		189,622.34	-	189,622.34	187,476.08	-	187,476.08
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული		21,405.81	53,365.00	74,770.91	12,133.84	80,980.00	93,113.84
008	საწყობო, საფარები და ვარიანტი		112,029.10	-	112,029.10	72,699.96	-	72,699.96
009	სხვა შემოსავლები		2,002.23	-	2,002.23	4,676.90	-	4,676.90
010	ფარობით გაწვევული თანხები		150.00	-	150.00	-	-	-
011	კაპიტალი თანხები		8,008,289.59	53,310.86	8,061,600.45	5,366,153.11	81,483.39	5,447,636.50
012	თანამშრომლების მომსახურების ან/და სხვა		2,622,906.62	7,040.00	2,629,946.62	1,480,411.89	7,040.00	1,487,451.89
013	სოციალური დახმარებები		1,454,027.67	46,240.73	1,500,268.40	1,163,020.04	74,443.39	1,237,463.43
014	ფინანსური და სხვადასრულები		2,771,518.47	-	2,771,518.47	1,970,549.18	-	1,970,549.18
015	სოციალური დახმარებები		480,904.00	-	480,904.00	443,643.00	-	443,643.00
016	გადასახდები პროცენტები		27,547.00	-	27,547.00	28,752.00	-	28,752.00
017	სხვა ხარჯები (გაყიდვები, გასვლები)		651,385.83	30.13	651,415.96	279,777.00	-	279,777.00
018	წმინდა ფულადი სახსრები	N20	8,535,729.30	54.14	8,535,783.53	9,659,125.18	(503.39)	9,658,621.79
წმინდა ფულადი სახსრები საანგარიშგებო საგნისაგან								
019	ძირითადი აქტივების შესყიდვა		9,525,779.64	-	9,525,779.64	10,138,345.27	-	10,138,345.27
020	არასაბიუჯეტო აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
022	ინვესტიციების (წილები) შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
023	ფინანსური ქაღალდების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
024	გაყიდვები სხვების		-	-	-	-	-	-
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
026	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		535,284.75	-	535,284.75	120,302.00	-	120,302.00
027	არასაბიუჯეტო აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული		-	-	-	-	-	-
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული		-	-	-	-	-	-
029	ინვესტიციების (წილები) გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
030	ფინანსური ქაღალდების გაყიდვა		-	-	-	-	-	-
031	ფინანსური ინსტრუმენტების მიღებული ძირითადი თანხები		-	-	-	-	-	-
032	სხვების დაგროვებულ მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-	-	-
034	წმინდა ფულადი სახსრები საანგარიშგებო საგნისაგან		8,990,494.89	-	8,990,494.89	10,018,043.27	-	10,018,043.27
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საგნისაგან								
035	მთავრობის მხატვრული ხელშეწყობის		-	-	-	-	-	-
036	მთავრობის ინფორმაციის გამოშვებიდან მიღებული ინფორმაციის		-	-	-	-	-	-
037	სხვა სასესიო თანხებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
038	სხვა სასესიო თანხები		-	-	-	-	-	-
039	საინფორმაციო ინფორმაციის გამოშვებიდან (დაგროვება)		-	-	-	-	-	-
040	საინფორმაციო ინფორმაციის გამოშვებიდან (დაგროვება)		-	-	-	-	-	-
041	ფინანსური ინსტრუმენტების მიღებული ძირითადი თანხები (დაგროვება)		-	-	-	-	-	-
042	სხვა სასესიო თანხების გადახდა (დაგროვება)		55,685.28	-	55,685.28	55,600.00	-	55,600.00
043	ფინანსური ინსტრუმენტების		-	-	-	-	-	-
044	ფინანსური ინსტრუმენტების		-	-	-	-	-	-
045	ფინანსური ინსტრუმენტების		-	-	-	-	-	-
046	ფინანსური ინსტრუმენტების		-	-	-	-	-	-
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საგნისაგან		(55,685.28)	-	(55,685.28)	(55,600.00)	-	(55,600.00)
048	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		17,470,539.00	54.14	17,470,593.14	19,621,568.45	(503.39)	19,621,065.06
049	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		1,878,027.64	279.75	1,878,307.39	2,292,545.73	783.14	2,293,328.87
050	საზოგადოებრივი		1,878,027.64	279.75	1,878,307.39	2,292,545.73	783.14	2,293,328.87
051	საზოგადოებრივი		-	-	-	-	-	-
052	საზოგადოებრივი		-	-	-	-	-	-
053	საზოგადოებრივი		-	-	-	-	-	-
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		1,367,576.86	333.89	1,367,910.75	1,878,027.64	279.75	1,878,307.39
055	საზოგადოებრივი		1,367,576.86	333.89	1,367,910.75	1,878,027.64	279.75	1,878,307.39
056	საზოგადოებრივი		-	-	-	-	-	-
057	საზოგადოებრივი		-	-	-	-	-	-

** მოითხოვული შენიშვნებში აღსანიშნავია ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით და;

ხელმოწერა

ბუღალტერი
ნიკა პოლიტოვი
სამსახურის ხელმძღვანელი
საინფორმაციო სისტემების განყოფილება

საანგარიშებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწყისები კაპიტალი	გაუმარჯულელი ნაშთი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ ქმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი ნაშთი	-	-	329,857,612.67	(352,331.27)	-	329,505,281.40
002	სააღრიცხველი პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	NI	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	NI	-	153,436.24	-	-	153,436.24
004	კორექტირებელი ერთჯერადი გადაფასებების შედეგად	NI	-	-	-	-	-
005	კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	NI	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	330,011,048.91	(352,331.27)	-	329,658,717.64
ქმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალში შენატანები	-	-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება	-	-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	NS	-	-	-	-	-
010	პერიოდის ნაშთი/დეფიციტი	-	-	9,303,715.08	(268,468.86)	-	9,035,226.22
011	შენაკორექტირებისათვის გასანაწილებელი თანხები	-	-	-	-	-	-
012	საბოლოო ნაშთი	-	-	339,314,763.99	(620,820.13)	-	338,693,943.86

წინა საანგარიშებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწყისები კაპიტალი	გაუმარჯულელი ნაშთი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ ქმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
001	საწყისი ნაშთი	-	-	323,649,349.66	29,087.14	-	323,678,436.80
002	სააღრიცხველი პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	NI	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	NI	-	-	-	-	-
004	კორექტირებელი ერთჯერადი გადაფასებების შედეგად	NI	-	-	-	-	-
005	კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	NI	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	323,649,349.66	29,087.14	-	323,678,436.80
ქმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალში შენატანები	-	-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება	-	-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	NS	-	-	-	-	-
010	პერიოდის ნაშთი/დეფიციტი	-	-	6,208,263.01	(381,418.41)	-	5,826,844.60
011	შენაკორექტირებისათვის გასანაწილებელი თანხები	-	-	-	-	-	-
012	საბოლოო ნაშთი	-	-	329,857,612.67	(352,331.27)	-	329,505,281.40

1. მოხარული ვართ გამოვიყენო ქმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგების შესახებ თავმოყრილი ფაქტური ინფორმაცია.

ხელმოწერა

ბუღალტერი
 შინა პოლიტიკით გამსაზღვრელი სხვა უწყებანობის/ილი პირ(ები) (სტეფანო არსიშვილი/სამხარაძე)
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		8,230,000.00	8,230,000.00	8,390,651.55	101.95
002	გრანტები		7,310,700.00	7,310,700.00	7,552,613.50	103.31
003	სხვა შემოსავლები		410,000.00	410,000.00	600,603.93	146.49
004	არაფინანსური აქტივების კლება		600,000.00	600,000.00	535,284.75	89.21
005	ფინანსური აქტივების კლება		2,704,092.15	2,704,092.15	-	-
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	-
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		19,254,792.15	19,254,792.15	17,079,153.73	88.70
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	მომხმარებლის ანაზღაურება		2,716,000.00	2,716,000.00	2,622,906.62	96.57
009	საქონელი და მომსახურება		1,544,598.50	1,544,598.50	1,454,027.67	94.14
010	პროცენტი		38,000.00	38,000.00	27,547.00	72.49
011	სუბსიდიები		2,819,600.00	2,819,600.00	2,746,518.47	97.41
012	გრანტები		25,000.00	25,000.00	25,000.00	100.00
013	სოციალური დახმარება		500,000.00	500,000.00	480,904.00	96.18
014	სხვა ხარჯები		806,900.00	806,900.00	651,385.83	80.73
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		10,692,693.65	10,692,693.65	9,525,779.64	89.09
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-
017	ვალდებულებების კლება		112,000.00	112,000.00	55,685.28	49.72
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		19,254,792.15	19,254,792.15	17,589,754.51	91.35
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21	-	-	(510,600.78)	-

* მითითებულ შემთხვევაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების შედეგად დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ხელმოწერა:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ები) (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1	ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები
2	ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები
3	სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები
4	წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები
5	წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში
6	არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა
7	ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად
8	კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთეულთა გაერთიანების და ა.შ შედეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ექვივალენტები

საადრიცხო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ექვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრიცხო პოლიტიკები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის	1,367,910.75	1,878,307.39
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	სახელმწიფო ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	სახელმწიფო ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
060	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	1,367,910.75	1,878,307.39
090	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	1,367,576.86	1,878,027.64
100	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	333.89	279.75
110	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
120	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
130	ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში 1	-	-
140	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში 1	-	-
150	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	1,367,910.75	1,878,307.39
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
160	ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში	-	-
170	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
180	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	-	-
190	ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
200	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
210	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ექვივალენტები			
220	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
230	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
240	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
250	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
260	სულ ფულადი სახსრების ექვივალენტები	-	-
270	სულ ფულადი სახსრები და ექვივალენტები	1,367,910.75	1,878,307.39

1 არსებობს ინფორმაციის ანგარიშგებები ფულად სახსრებსა და ექვივალენტებზე

Մեղմուքի մասին տեղեկություններ

Հասցի: Երևան, Կոմիտասի պողոտա, 106
 Բնակարան: 106
 Բնակարանի համար: 106
 Բնակարանի տարածքը: 106 մ²
 Բնակարանի սեփականության իրավունքը: 106

Գնորդի անուն	Նախնական արժեքի հաշվարկ		Մասնավոր արժեքի հաշվարկ		Ընդամենը արժեքի հաշվարկ	
	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ
010	379,443,007.46	3,794,430.75	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46
020	5,468,274.50	54,682.75	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50
030	119,520,050.70	3,080,570.72	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70
040	371,308,111.35	3,641,575.84	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35
050	1,300,666.41	27,183.27	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41
060	534,601.09	18,441.01	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09
070	512,278.00	11,905.95	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00
080	382,222.00	32,245.98	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00
090	301,279,400.34	4,103,207.93	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34
100						
110						
120						
130						
140						
ԸՆԴԱՄԵՆ						

Կարգի համար	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Նախնական արժեքի հաշվարկ		Մասնավոր արժեքի հաշվարկ		Ընդամենը արժեքի հաշվարկ		Վարկի արժեքի հաշվարկի մանրամասնումներ								
		Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	
010	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46
020	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	
030	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	
040	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	
050	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	
060	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	
070	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	
080	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	
090	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	
100																
110																
120																
130																
140																
ԸՆԴԱՄԵՆ																

1. Կարգի համարը փոխարինվում է կարգի համարով: 2. Կարգի համարը փոխարինվում է կարգի համարով: 3. Կարգի համարը փոխարինվում է կարգի համարով:

Կարգի համար	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Նախնական արժեքի հաշվարկ		Մասնավոր արժեքի հաշվարկ		Ընդամենը արժեքի հաշվարկ		Վարկի արժեքի հաշվարկի մանրամասնումներ							
		Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ	Վարկի արժեք	Վարկի արժեքի հաշվարկ		
010	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75	379,443,007.46	3,794,430.75
020	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75	5,468,274.50	54,682.75
030	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72	119,520,050.70	3,080,570.72
040	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84	371,308,111.35	3,641,575.84
050	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27	1,300,666.41	27,183.27
060	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01	534,601.09	18,441.01
070	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95	512,278.00	11,905.95
080	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98	382,222.00	32,245.98
090	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93	301,279,400.34	4,103,207.93
100															
110															
120															
130															
140															
ԸՆԴԱՄԵՆ															

1. Կարգի համարը փոխարինվում է կարգի համարով: 2. Կարգի համարը փոխարինվում է կարգի համարով: 3. Կարգի համարը փոխարինվում է կարգի համարով:

შენიშვნა N14: შეზღავდები არავალდებითი რეზერვებიდან

დადებითი კოლონები
 (1) საფასურის შეზღავდები, რომელიც დაკლებს, როდესაც
 (შეუთავიერების) (შეზღავდები)

2)
 N14
 საფასურის შეზღავდები 1

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საფასურის შეზღავდები	შენიშვნა
010	ფიზიკური პირების საფასურის შეზღავდები	-	-
020	კორპორაციული და სხვა საფასურის შეზღავდები	5,558,561.39	4,879,633.73
030	ქირის შეზღავდები	2,832,080.18	2,056,075.52
040	დენის შეზღავდები	-	-
050	საბურთა და ინსტრუმენტების შეზღავდები	-	-
070	სხვა საფასურის შეზღავდები	8,399,651.55	6,935,209.25
100	სულ		

* იქნება შესაბამისი კოლონების ბირთვი

N14.8. შეზღავდები კრედიტები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საფასურის შეზღავდები				შენიშვნა					
		საბურთა		არასაბურთა		საბურთა		არასაბურთა			
		მაგნიტა	კაპიტალი	სულ	მაგნიტა	კაპიტალი	სულ	მაგნიტა	კაპიტალი		
010	ფიზიკური პირების	305,898.50	7,246,715.00	7,552,613.50	-	-	-	-	274,515.70	7,401,863.36	7,626,379.06
020	კორპორაციული და სხვა საფასურის შეზღავდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	ქირის შეზღავდები	305,898.50	7,246,715.00	7,552,613.50	-	-	-	-	224,515.70	7,401,863.36	7,626,379.06
040	დენის შეზღავდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	საბურთა და ინსტრუმენტების შეზღავდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა საფასურის შეზღავდები	139,201.00	124,132.00	263,333.00	-	-	-	-	397,516.00	72,345.00	469,861.00
070	საბურთა და ინსტრუმენტების შეზღავდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	ფიზიკური პირების საფასურის შეზღავდები	139,201.00	124,132.00	263,333.00	-	-	-	-	397,516.00	72,345.00	469,861.00
090	კორპორაციული და სხვა საფასურის შეზღავდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ქირის შეზღავდები	5,417.00	107,652.00	113,069.00	-	-	-	-	-	-	-
110	საბურთა და ინსტრუმენტების შეზღავდები	133,784.00	16,280.00	150,064.00	-	-	-	-	397,516.00	-	397,516.00
120	სხვა საფასურის შეზღავდები	445,099.50	7,370,847.00	7,815,946.50	-	-	-	-	622,031.70	7,474,208.36	8,096,240.06
130	სულ										

N14.9. სხვა რეზერვებიდან შეზღავდები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საფასურის შეზღავდები		შენიშვნა	
		საბურთა	არასაბურთა	საბურთა	არასაბურთა
		საბურთა	არასაბურთა	საბურთა	არასაბურთა
010	ფიზიკური პირების	112,020.10	-	112,020.10	69,475.10
020	კორპორაციული და სხვა საფასურის შეზღავდები	2,002.23	-	2,002.23	4,676.90
030	ქირის შეზღავდები	2,002.23	-	2,002.23	4,676.90
040	დენის შეზღავდები	-	-	-	-
050	საბურთა და ინსტრუმენტების შეზღავდები	-	-	-	-
060	სხვა საფასურის შეზღავდები	-	-	-	-
070	საბურთა და ინსტრუმენტების შეზღავდები	-	-	-	-
080	ფიზიკური პირების საფასურის შეზღავდები	-	-	-	-
090	კორპორაციული და სხვა საფასურის შეზღავდები	-	-	-	-
100	ქირის შეზღავდები	-	-	-	-
110	საბურთა და ინსტრუმენტების შეზღავდები	-	-	-	-
120	სხვა საფასურის შეზღავდები	114,022.33	-	114,022.33	74,152.00
130	სულ				

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

საადრევე პოლიტიკები:
მოქონით გაცვლითი ოპერაციებიდან შემოსავლების ანგარიშგებადის გამოყენებული
სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივების მიღებული მოგება (ზარალისა)

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშები პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშები პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები საკუთრივებიდან	465,166.69	-	465,166.69	373,679.28
020	საპროცენტო შემოსავლები	189,622.34	-	189,622.34	187,476.08
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	-	-	-
040	რენტებიდან შემოსავლები	275,544.35	-	275,544.35	186,203.20
050	შემოსავლები საქმიანობისა და მომსახურების გაყიდვებიდან	21,405.91	53,365.00	74,770.91	1,664.40
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები	-	-	-	-
070	მომსახურების გაწვიდან შემოსავლები	21,405.91	53,365.00	74,770.91	1,664.40
080	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	-	-	-	-
090	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-
100	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-
110	სულ	486,572.60	53,365.00	539,937.60	375,343.68

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშები პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშები პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	535,284.75	-	535,284.75	120,302.00
020	ბრითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	535,284.75	-	535,284.75	120,302.00
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-

შენიშვნა N16 გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგაბარებით შემოსავლები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
მუდმივად გაუფასურების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამგარიშები პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშები პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
გაუფასურების უკუგაბარებით შემოსავლები					
010	საქვე მოთხოვნების ანარიცხვის შემცირების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
030	მორთიადი აქტივების გაუფასურების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
040	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
060	შეღვათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
090	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების უკუგაბარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-
100	სულ გაუფასურების უკუგაბარებით შემოსავლები	-	-	-	-
გაუფასურების ხარჯები					
110	საქვე/უმედი მოთხოვნების ხარჯები	-	-	-	-
120	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	-
130	მორთიადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
140	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
150	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
160	შეღვათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
170	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
180	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
190	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-
200	სულ გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-

შემაგნი N17 სასაქონლო ბარეჯები

საბარეჯო ბილიტუცები
 მუდმივად სასაქონლო ბარეჯები, აღნიშნული ბარეჯები გამოყენებული სასაქონლო
 ბილიტუცები

N17 ა

ბილიტუცის კოდი	დასახელება	საწარმოები პერიოდის ბოლოზე			წინა საწარმოები პერიოდის ბოლოზე
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შიშის ანაზღაურების ბარეჯები	4,379,434.34	7,040.00	4,386,474.34	2,733,015.03
020	საქონლისა და მომსახურების ბარეჯები	1,998,898.82	46,240.73	2,045,139.55	2,134,241.49
030	მ.შ.სუბსტიტუციის შიშის ანაზღაურება	151,469.15	43,514.80	194,983.95	153,396.00
040	ოჯახის ბარეჯები	-	-	-	-
050	მხედველების ბარეჯები	5,511.65	-	5,511.65	1,670.00
060	ცდების და ამორტიზაციის ბარეჯები	99,066.06	1,538.00	100,604.06	4,062,853.87
070	ცდების ხარჯი	99,066.06	1,538.00	100,604.06	4,062,853.87
080	ამორტიზაციის ხარჯი	-	-	-	-
090	შიდა ტრანსფერული ბარეჯები	-	-	-	-
100	შიდა კაპიტალური ტრანსფერული ბარეჯები	-	-	-	-
110	შიდა მიდინარე ტრანსფერული ბარეჯები	-	-	-	-
120	სოციალური დახმარებები	480,994.00	267,005.00	747,999.00	443,643.00
130	სხვა ბარეჯები	678,932.83	30.13	678,962.96	308,329.00
140	საპროცენტო ბარეჯები	27,547.00	-	27,547.00	28,752.00
150	რენტის ბარეჯები	-	-	-	-
160	ტრანსფერული და სხვა არაკლასიფიცირებული ბარეჯები	651,385.83	30.13	651,415.96	279,777.00
170	მიდინარე ტრანსფერული და სხვა არაკლასიფიცირებული ბარეჯები	71,540.71	30.13	71,570.84	279,777.00
180	მანქანის ტრანსფერული და სხვა არაკლასიფიცირებული ბარეჯები	-	-	-	-
190	მანქანის ტრანსფერული და სხვა არაკლასიფიცირებული ბარეჯები	71,540.71	30.13	71,570.84	279,777.00
200	კაპიტალური ტრანსფერული და სხვა არაკლასიფიცირებული ბარეჯები	579,845.12	-	579,845.12	-
210	კაპიტალური ტრანსფერული და სხვა არაკლასიფიცირებული ბარეჯები	-	-	-	-
220	კაპიტალური ტრანსფერული და სხვა არაკლასიფიცირებული ბარეჯები	579,845.12	-	579,845.12	-
230	ქონებისა და დაკავშირებული ბარეჯები, გარდა პროცენტისა	-	-	-	-
240	გრაფიკული აქტივების გაყიდვებისა და დაკავშირებული ბარეჯი	-	-	-	-
250	მართლმადიდებელი ეკლესიის გაყიდვებისა და დაკავშირებული ბარეჯი	-	-	-	-
260	არასაქონლო აქტივების გაყიდვებისა და დაკავშირებული ბარეჯი	-	-	-	-
270	საინვესტიციო ქონების გაყიდვებისა და დაკავშირებული ბარეჯი	-	-	-	-
280	სხვა აქტივებისა და დაკავშირებული ბარეჯების გაყიდვებისა და დაკავშირებული ბარეჯი	-	-	-	-
290	სულ	7,637,236.05	301,853.86	7,939,089.91	9,682,262.39

NT7 ბ. გარანტიები ხარვეზი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამგარანტო პერიოდის ბრუნვა				სამგარანტო პერიოდის ბრუნვა							
		სამოუდუბო ხაზსრები		არასამოუდუბო ხაზსრები		სამოუდუბო ხაზსრები		არასამოუდუბო ხაზსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ			
010	შუალედო ვომბით	25,000.00	-	25,000.00	-	-	-	-	-	25,000.00	-	-	25,000.00
020	შუბო საბელაშფრეთია, მთავრობებზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	საქონლობის ორგანიზაციებზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	საბელაშფო ერთეულზე ბაძეხული	25,000.00	-	25,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	25,000.00
050	მაგე დონის საბელაშფო ერთეულზე ბაძეხული	25,000.00	-	25,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	25,000.00
060	სხვა დონის საბელაშფო ერთეულზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ბასკაშლო ვომბით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	შუბო საბელაშფრეთია, მთავრობებზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საქონლობის ორგანიზაციებზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	საბელაშფო ერთეულზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	მაგე დონის საბელაშფო ერთეულზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სხვა დონის საბელაშფო ერთეულზე ბაძეხული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	25,000.00	-	25,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	25,000.00

NT7 გ.

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამგარანტო პერიოდის ბრუნვა				სამგარანტო პერიოდის ბრუნვა							
		სამოუდუბო ხაზსრები		არასამოუდუბო ხაზსრები		სამოუდუბო ხაზსრები		არასამოუდუბო ხაზსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ			
010	სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს	103,000.00	-	103,000.00	-	-	-	-	-	90,000.00	-	-	90,000.00
020	არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	103,000.00	-	103,000.00	-	-	-	-	-	90,000.00	-	-	90,000.00
030	ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სუბსიდიები კერძო საწარმოებს	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	არაფინანსურ კერძო საწარმოებს	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	ფინანსურ კერძო საწარმოებს	273,535.60	-	273,535.60	-	-	-	-	-	58,800.00	-	-	58,800.00
070	სუბსიდიები სხვა სუბიორებს	376,535.60	-	376,535.60	-	-	-	-	-	118,600.00	-	-	118,600.00
080	სულ	565,535.60	-	565,535.60	-	-	-	-	-	247,400.00	-	-	247,400.00

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მუდმივად სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სააღრიცხვო პერიოდის ბრუნვა			წინა სააღრიცხვო პერიოდის ბრუნვა
		სამიუჯრტო სახსრები	არასამიუჯრტო სახსრები	სულ	
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	უცხოური ვალუტის გადვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანერგვების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანერგვების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
040	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-
050	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
060	უცხოური ვალუტის გადვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
070	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანერგვების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
080	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანერგვების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
090	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
100	სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	-

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	5,558,561.39	4,879,633.73
040	დღგ	2,832,090.16	2,056,075.52
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	8,390,651.55	6,935,709.25

1 იესენა შესაბამისი ურთიულების მიერ, საკანო მეთოდის შესაბამისად

შენიშვნა: NZO საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძიების შედეგება (შედარება) ნამეტანა/(დემოიტანა) 1

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ
010	ნამუტი/დემოიტები (+/-)	9,035,226.22	-
არაფულადი მოძიებები (კონტრბუტები)			
020	დარიგებული წმიდა პროცენტები (-/+) 2	(162,075.34)	-
030	ცვლითა (+)	100,604.06	-
040	ამორტიზაცია (+)	-	-
050	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საქმიანობის მოთხოვნების ხარჯი (+)	-	-
060	სვებადსება ხარჯები	-	-
070	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	-
080	ანარიგების ზრდა/კლება (+/-)	-	-
090	სვება მომდინარე კალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	150.00	-
100	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საქმიანობის მოთხოვნების ხარჯის უკუგაბრუნებით	-	-
110	შემოსავალი (-)	-	-
110	სვებადსება შემოსავლები (-)	-	-
120	გრძელადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	(535,284.75)	-
130	ჩვენსუბიექტის გაყვილიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	-
140	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	-
150	მატერიალური მარაგების ზრდა/კლება (+/-)	59,220.00	-
160	სვება მომდინარე აქტივების ზრდა/კლება (+/-)	-	-
170	სვება არაფულადი იმპორტივებით ზრდა/კლება (+/-)	(124,132.00)	-
180	გადახდილი პროცენტები (-) 3	(27,547.00)	-
190	მიღებული პროცენტები და დივიდენდი (+) 4	189,622.34	-
200	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	8,535,789.53	-

1 იცხად შეტანას, ყოველგვარ წიგნის მოთხოვნა და კონტრბუტზე ფული სასრება
 2 არსებზე დარიგებული წმიდა პროცენტები და საპროცენტო ხარჯები შიდასაგარეო
 3 ამჟამინდელი სასრული გარიგება
 4 არსებზე სასრული შემოსავლები

შეიქმნა 21 ფუნქციონირი თანხებისა და სასაწყობო, საინვესტიო და განმარტო საქმიანობებიდან წმინდა ფულიანი სახსრების შედეგები (შედეგები) 1

სტრუქტურის კოდი	მოუკვდის შესრულების ანგარიში		ფულიანი სახსრების მოძრაობის ანგარიშები			მოუკვდის ნაშთისა და წმინდა ფულიანი სახსრებისა და მათი კავშირუბრების ზრდას (შეცოცხების) შედეგები(შედეგები)
	ფასი	მოუკვდის შესრულება	ფულიანი სახსრების სასაწყობო საქმიანობებიდან	ფულიანი სახსრების საინვესტიო საქმიანობებიდან	ფულიანი სახსრების ფინანსური საქმიანობებიდან	
მოუკვდის შესრულების						
010	მოუკვდის შესრულება	0	0	0	0	0
020	გაყვანილობა	8,390,651.55	8,390,651.55	0	0	0
030	ფრანგული	7,952,813.50	7,952,813.50	0	0	0
040	სხვა შესრულება	600,603.93	600,753.93	0	0	0
050	არფინანსური აქტივების შედეგები	535,284.75	0	535,284.75	0	0
060	ფინანსური აქტივების შედეგები	-	0	-	0	0
070	ვალდებულებების ზრდა	-	0	0	-	0
080	სულ მოუკვდის შესრულებები	17,079,149.73	16,944,018.98	636,284.75	-	0
მოუკვდის გადასახდელი						
090	მშენებლის ანგარიშები	2,622,906.62	2,622,906.62	0	0	0
100	სესიონური და მომსახურების	1,454,027.67	1,454,027.67	0	0	0
110	პროცენტი	27,547.00	27,547.00	0	0	0
120	სესიონური	2,746,518.47	2,746,518.47	0	0	0
130	გაყვანილობა	25,000.00	25,000.00	0	0	0
140	სოციალური დანახვა	480,904.00	480,904.00	0	0	0
150	სხვა ზრდა	651,385.83	651,385.83	0	0	0
160	არფინანსური აქტივების ზრდა	5,525,779.64	0	5,525,779.64	0	0
170	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	0	-	0	0
180	ვალდებულებების (ვალი) შეცოცხება	53,685.28	0	0	53,685.28	0
190	სულ მოუკვდის გადასახდელი	17,508,764.61	0	0	0	0
200	მოუკვდის ნაშთი	(610,600.78)	0	0	0	(510,600.78)
210	ფულიანი სახსრების კავშირუბრები	0	0	0	0	0
220	მოუკვდის და ფულიანი სახსრების კავშირუბრების მთლიანი ნაშთი	0	0	0	0	(510,600.78)
230	წმინდა ფულიანი სახსრების საქმიანობის მიხედვით	0	8,539,729.39	(8,990,494.89)	(96,685.28)	0
240	ფულიანი სახსრებისა და მათი კავშირუბრების წმინდა ზრდა (შეცოცხება) 1	0			(510,450.78)	150.00

1 ფაქტობრივი მონაცემები და მხოლოდ კონსოლიდირებული მონაცემები

2 მოუკვდის შესრულების ანგარიში მოუკვდის ნაშთისა და ფულიანი სახსრების კავშირუბრების კაპიტალიზაციის მოუკვდის სახსრების მოძრაობის ანგარიშების კვლავი სახსრების და ფულიანი სახსრების კავშირუბრების წმინდა ზრდას (შეცოცხების) კოდი

3 სასაწყობო კაპიტალიზაციის კოდი

მოუკვდის ფუნქციონირი სასაწყობო ნაშთისა და სასაწყობო საქმიანობებიდან ფულიანი სახსრების შედეგები (შედეგები)

მოუკვდის საწყობო (მთლიანი) ნაშთი	xxx
არფინანსური აქტივების ზრდა/შეცოცხება	xxx
მოუკვდის სასაწყობო ნაშთი	xxx
გამსხვავების საფუძვლების (მოვლების) მიხედვით	xxx
გამსხვავების ფრთხილ პერიოდის მიხედვით	xxx
გამსხვავების კვალიფიკაციის მიხედვით	xxx
ფულიანი სახსრების სასაწყობო საქმიანობებიდან	xxx

სტრუქტურის კოდი	ფუნქციონირი თანხის შესაღწევად მოუკვდის და ფუნქციონირი თანხების შედეგების ანგარიშების მიხედვით	სასაწყობო საქმიანობა	საინვესტიო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
010	გამსხვავების საფუძვლების (მოვლების) მიხედვით			
020	გამსხვავების ფრთხილ პერიოდის მიხედვით			
030	გამსხვავების კვალიფიკაციის მიხედვით			
040	ფუნქციონირი თანხის ფულიანი სახსრების მოძრაობებიდან			

შეიშენა N22 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

სადარღვევი პოლიტიკები:

მიუთითეთ ადმინისტრირებადი კატეგორიების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სადარღვევი პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წამით	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წამით
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	1,367,910.73	1,878,307.39
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	1,367,576.86	1,878,027.64
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	333.89	279.75
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	0	0
080	ფულადი სახსრების ექვევალუტაში	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
100	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
110	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
120	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული	-	-
130	მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
160	ფინანსური ოჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	-	-
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	-	-
250	ძირითადი აქტივები	330,572,244.61	327,566,635.03
260	საინვესტიციო ქონება	-	-
270	არამატერიალური აქტივები	-	-
280	შეღვათიანი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური ოჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	-	-
310	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი აქტივები	1,367,910.73	1,878,307.39

სტრუქტურის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წამით	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წამით
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	9,289.72	64,825.00
020	სოცალკედიანი ობიგაციები, ვალდებულებები ფასიანი	-	-
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	-	-
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	8,314.72	64,000.00
050	ფინანსური ოჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	0	0
060	შეღვათიანი მომსახურების ხელშეკრულების გრძელვადიანი ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	0	0
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანარიცხები	0	0
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-
100	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	975.00	825.00
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	186,184.00	186,184.00
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
130	გრძელვადიანი სესხები	186,184.00	186,184.00
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური ოჯარით	0	0
150	შეღვათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით ვალდებულებები	0	0
160	გრძელვადიანი ანარიცხები	0	0
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	-
180	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი ფილიანი ვალდებულებები	195,473.72	251,009.00

სტრუქტურის კოდი	შემოსავლები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	საგადასახადო შემოსავლები	8,390,651.55	6,935,709.25
020	შემოსავლები გრანტებით	7,815,946.50	8,096,240.06
030	სხვა შემოსავლები	465,166.69	373,679.28
040	საპროცენტო შემოსავლები	189,622.34	187,476.08
050	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	-
060	რენტებიდან შემოსავლები	275,544.35	186,203.20
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები	74,770.91	1,664.40
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	535,284.75	120,302.00
090	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, სანქციებით და საურაგებით	112,029.10	69,475.10
100	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არაა კლასიფიცირებული	2,002.23	4,676.90
110	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-
120	სხვა სააპერაციო შემოსავლები	0	0
130	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით მიღებული სხვა მოგება	-	-
140	სხვა ეკონომიკური წაკადებიდან მიღებული მოგება	0	0
150	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი შემოსავლები	17,395,851.73	15,601,746.99

სტრუქტურის კოდი	ხარჯები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	1,763,567.72	2,733,015.03
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	1,455,444.63	2,134,241.49
030	გრანტების და სუბსიდიების ხარჯები	401,535.60	173,600.00
040	დედთის და ამორტიზაციის ხარჯები	50,000.00	4,062,853.87
050	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	-	4,062,853.87
060	სოციალური დახმარების/უზრუნველყოფის ხარჯები	747,909.00	443,643.00
070	სხვა ხარჯები	644,211.96	337,281.00
080	საპროცენტო ხარჯები	27,547.00	28,752.00
090	რენტის ხარჯები	-	-
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	616,664.96	308,529.00
110	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	-	-
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები	-	-
130	სხვა სააპერაციო ხარჯები	0	0
140	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი	-	-
150	სხვა ეკონომიკური წაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი	0	0
160	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი ხარჯები	5,062,568.91	13,947,488.26

1 ინსტრუქციის სახელით სახელით დასმული ინფორმაცია იმისთვის არის მოწოდებული, რომელიც შემოსავლები და ხარჯები არის.

წალკის მუნიციპალიტეტის 2022 წლის ნაერთი (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

წალკის მუნიციპალიტეტის 2022 წლის საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდით, საჯარო სექტორის ბუღალტრული საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) საფუძველზე. მუნიციპალიტეტი, როგორც მხარჯავი დაწესებულება, სსბასს-ის თანახმად წარმოადგენს მაკონტროლებელ ერთეულს. მის მიერ დაფუძნებულია კონტროლირებული ერთეულები ა(ა)იპ-ების სახით. სსბასს -ის და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, მუნიციპალიტეტს კონტროლირებული ერთეულების ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე, აქვს ნაერთი (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ვალდებულება. ნაერთი ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ შპს-ებს. ნაერთ ფინანსურ ანგარიშგებაში, მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის და მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ წარმოდგენილი ინფორმაცია, გამოსადეგია მისი მომხმარებელეთვის რესურსების განაწილების შესახებ გადაწყვეტილებების მისაღებად და შესაფასებლად. ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგი სახის ინფორმაციები:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საქმიანობები;
- გ) ინფორმაცია, რომელიც საჭიროა ერთეულის ქმედუნარიანობის შესაფასებლად, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შეასრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;
- დ) ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომელიც საჭიროა ერთეულის საქმიანობის ეფექტიანობის შესაფასებლად, მომსახურების დანახარჯების და მიღწეული შედეგების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგება მომხმარებლებს ასევე უზრუნველყოფს შემდეგი სახის ინფორმაციით:

- ა. კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად; და
- ბ. მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია სავალდებულო ინვენტარიზაციის შედეგები. ინვენტარიზაცია ჩატარდა მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად და ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის დასრულდა. ინვენტარიზაციის შედეგად გაუფასურებები და დანაკლისები ინვენტარიზაციის დროს არ გამოვლენილა. ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს საანგარიშგებო პერიოდში მომხმარებელთა ყველა სამეურნეო მოვლენას და ამ მოვლენის ფინანსური შედეგებს, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით და ა.შ.);

კონსოლიდირებული და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკით, რომელიც სამოქმედოდ მიღებულია მუნიციპალიტეტის მიერ. ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა. სსბასს მოთხოვნების გათვალისწინებით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური მუხლების მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგების ზემოთჩამოთვლილი ინფორმაციების წარდგენა უზრუნველყოფილია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის“, შესახებ ინსტრუქციის შესაბამისად ანგარიშგების მომზადებით. გარდა ამ ინსტრუქციისა, ანგარიშგების მომზადების დროს გამოყენებულია შემდეგი ინსტრუქციები და მუნიციპალიტეტის და ა(ა)იპ-ების საქმიანობის სპეციფიკის შესაბამისი სტანდარტები:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „;

- სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
- სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;
- სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
- სსბასს 5 – ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;
- სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან
- სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები
- სსბასს 13 – იჯარა;
- სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
- სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
- სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;

სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;

სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);

სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;

სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება

სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

მუნიციპალიტეტის საანგარიშო პერიოდის სააღრიცხვო პოლიტიკა უმთავრესად შესაბამისობაშია სსბასს-ის მოთხოვნებთან, ასევე გათვალისწინებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები, სახაზინო მომსახურების პრინციპები და პროგრამული ბიუჯეტით განსაზღვრული მოთხოვნები. სსბასს-ების სავალდებულო მოთხოვნების გამოყენებიდან გადახრის საფუძველი ძირითადად არის მუნიციპალიტეტის და ა(ა)იპ-ების საქმიანობის სპეციფიკა, საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის პრინციპები და სახაზინო მომსახურებით განსაზღვრული პროცედურები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ნატურალურ საზომ ერთეულებზე დაყრდნობით, განზოგადებულად, ფულად გამოსახულებაში და დოკუმენტური ასახვით. უზრუნველყოფილია ყველა ეკონომიკური მოვლენის ბუღალტრულ ანგარიშგებაზე ასახვის სისრულე. მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს დამტკიცებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. ბუღალტრულ ანგარიშგებაზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. მუნიციპალიტეტის მიერ უზრუნველყოფილია ეკონომიკური მოვლენის დამადასტურებელი ინდივიდუალური ან ნაერთი (კრებსითი) პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტ(ებ)ის როგორც ფორმის (დოკუმენტის სისრულე, გაფორმების სისწორე, რეკვიზიტების არსებობა და სხვა), ისე შინაარსის (ეკონომიკური მოვლენის კანონიერება, ცალკეული მაჩვენებლების ლოგიკური და არითმეტიკული სიზუსტე და სხვ.) მიხედვით სწორად შედგენის კონტროლი. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშგებაზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და ინსტრუქციით და სხვა საკანონმდებლო და ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული გამონაკლისი შემთხვევების გარდა, მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშგებაზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენებით. დროებით ანგარიშგებაზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის - 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/ვაპიტალის ანგარიშგებაზე. საცნობარო ანგარიშები გამოყენებულია ფინანსური ანგარიშგების დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშგებაზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში. მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს მატერიალური ფორმით, იყენებს როგორც სახელმწიფო ხაზინის და ასევე სხვა ელექტრონულ საინფორმაციო სისტემების ელექტრონულ დოკუმენტაციებს.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები, არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი

მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე - მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით მუნიციპალიტეტი განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას.

მუნიციპალიტეტის ნაერთი ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- დ) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ე) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით ამუშავდება); ანგარიშგების ფორმები არ ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების კლასიფიცირებას წყაროების მიხედვით - საბიუჯეტო და საკუთარი სახსრების სახით, შედეგად აქტივებზე და ვალდებულებებზე ინფორმაცია მომზადებულია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით. საკუთარი სახსრები მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო შემოსავლებთან მიმართებაში არარსებითია. ამდენად კაპიტალის მაჩვენებლებში ნაშთების დაზუსტების დროს, წყაროებს შორის ცვლილება ხდება კონვერსიის გზით - საბიუჯეტო სახსრებით კაპიტალის ანგარიშის კრედიტში/დებეტში და საკუთარი სახსრებით კაპიტალის დებეტში/კრედიტში ასახვით ან პირიქით. ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნებში.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახვას, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით, დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას; ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 - ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრების აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი

თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ერთერთი ძირითადი პრინციპი - „**დამოუკიდებლობა** – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშგებაზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული. ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა #20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

– საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;

– სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები, აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, ცვლილებები კაპიტალში ერთეულებად გადაფასებებით და სხვა ცვლილებები კაპიტალში, რომლებიც განცალკევებით არიან წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა. წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია ნაშთების დაზუსტებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითაა შინაარსობრივად და მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი

მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები. ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის. ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტის - მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის შესაბამისად მომზადებულია საკასო მეთოდის საფუძველზე.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რეტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდში არსებითი შეცდომების გამო, შედეგები რეტროსპექტულად გადაანგარიშდა - დაზუსტდა და აისახა კორექტირებული საწყისი ნაშტების სახით.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს, ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს ინფორმაციას წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებით შეცდომებზე, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად;

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესის თანახმად, რომელიც გამოყენებული იქნა მუნიციპალიტეტის მიერ 2022 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

7. ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად

ერთჯერადი გადაფასებები არ მომხდარა თვითორიგებულების დაზუსტების მიზნით არ მომხდარა.

8. კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთეულთა გაერთიანების და ა.შ შედეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რესტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად

კაპიტალის კორექტირებები ნაშთების დაზუსტების მიზნით, როგორც არსებითი შეცდომებით კორექტირებები, ასახულია კაპიტალის ცვლილების შესახებ ანგარიშგებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 --თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების, მომუშავეებზე ზედმეტად გაცემული, ასევე ანგარიშავლედებული პირების და საპენსიო ფონდის მიმართდარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესადარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები მომზადებულია ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებებს ადგილი არ ქონდა.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი

დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა #3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბას 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. საჯარო და სხვა სექტორიდან მარაგები არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებულია საანგარიშო პერიოდში. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება არ განსაზღვრულა, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით, აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის

რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით“. კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში. საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. *ანგარიშგების თარიღისთვის 04 საცნობარო ანგარიშზე არის მატერიალური მარაგი 174 644,22 ლარის, ხოლო დამატებით 010 საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივი 0 ლარის.*

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარ გადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. წინასწარ გადახდებზე მოქმედი კანონმდებლობით წარმოდგენილია გარანტიები, რაც ასახულია საცნობარო ანგარიშებზე. გარანტიის თანხების ნაშთი ანგარიშგების თარიღისთვის შეადგენს **230,920.00** ათ. ლარს. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია და საანგარიშო პერიოდში გადავადების შემთხვევები არ ყოფილა. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევაში ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სხბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სხბასს-დან და სავალდებულოა განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. შენიშვნა #20 -ში აღნიშნული თანხით კორექტირდება ფინანსური შედეგების მაჩვენებელი და არაპირდაპირი მეთოდით საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები. მიმდინარე აქტივები წინასწარი გადახდებით ირიცხება ანგარიშგების თარიღისთვის.. დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მათი შეფასება საიმედოობაზე, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სავალდებულო ინვენტარიზაციის ჩატარების დროს. საინვენტარიზაციო კომისიის დასკვნის საფუძველზე ხდება შეფასება რამდენად რეალურია მოთხოვნები დებიტორული დავალიანების სახით.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სხბასს 17 -ძირითადი საშუალებები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სხბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად

მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. არაგაცვლითი ოპერაციით მუნიციპალიტეტს ძირითადი აქტივები საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქვს სახელმწიფო სექტორიდან, ასევე დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფიდან დასრულებული აქტივების სახით. კერძო სექტორიდან აქტივები არ მიუღია. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმში, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამოანაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას უზრუნველყოფს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

თუ ძირითადი აქტივის შემადგენელი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შეძენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისთვის დამატებით გაწეული დანახარჯები, კორექტირებული ამ ნაწილების და მოწყობილობების საბალანსო ღირებულებით. სააღრიცხვო პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება პერსპექტიულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება

აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოღობვა.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შემენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლოატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე მიერ მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებისთვის სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად, ის მიჩნეულია დასაშვებ საწყის ღირებულებად. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. საანგარიშო პერიოდში აქტივების გაუფასურება არ მომხდარა. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით. საანგარიშო პერიოდში გრანტის სახით ძირითადი აქტივები, არ გასულა, ხოლო კერძო სექტორზე გადაცემული აქტივები აღიარებულია კაპიტალური ტრანსფერების ხარჯებში.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება. საანგარიშო პერიოდში რეალიზაციის მიღებული ნამეტმა შეადგინა 535.3 ათ. ლარი, რაც სახელმწიფო მნიშვნელობის აქტივების რეალიზაციიდან არის წილის სახით მიღებული.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში **სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება**, და **სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადაცემა** მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიცხვების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით საანგარიშო პერიოდის მომდევნო საბიუჯეტო წელს.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება **სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა**, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღიარდება **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანუღირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან

დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებითა და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღიარდება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“ , რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია ანგარიშგების თარიღისთვის; ხოლო **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტის ახდენს **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა.

შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. .

მუნიციპალიტეტი **სსბასს 19** განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს **სსბასს 23** – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის

სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

- ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;
- ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;
- გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- ე. კაპიტალური ტრანსფერი;
- ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;
- ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;
- თ.სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;
- ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბასს 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მუდავნდება

განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამდავნებულია მე-3 და მე-6 შენიშვნებში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბასს 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. მინიციპალიტეტი აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

- ა) მომსახურების გაწევა;
- ბ) საქონლის გაყიდვა;
- გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან

დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - **„შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა.**, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო

მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოივაცს ”ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით“ განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოივაცს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბას 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბას 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბას კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება

ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე

მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და

სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სხვასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღიარდება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სხვასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას.

სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში

მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აღსახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა N20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსბასს 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. შესადარი ინფორმაციის წარმოუდგენლობაზე ინფორმაცი გამჟღავნებულია შენიშვნა #1 _ში. განმარტებითი შენიშვნა #20 წარმოდგენილია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით და საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერების (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) მიზნებისთვის გამოყენებულია არაპირდაპირი მეთოდი. საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი სახსრების ცვლილების მაჩვენებელი შეჯერებულია ნამეტთან/დეფიციტთან. შეჯერების მაჩვენებელზე გავლენას ახდენს ბიუჯეტის საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად ანგარიშგების თარიღისთვის ხაზინის ერთიან ანგარიშის მობრუნების სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხის სახით რიცხული ფულადი სახსრების ნაშთი, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლებში მიმართული წინა წლის გამოუყენებელი საბიუჯეტო სახსრების მობრუნების შედეგად ჩარიცხული თანხები, რომელიც ასახულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად შემოსავლად, ხოლო შინაარსობრივად წარმოადგენს ფინანსური აქტივების (დებიტორული დავალიანებების) შემცირების შედეგად მიღებულ შემოსულობას. აღნიშნული არსებით გავლენას არ ახდენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების მიერ სახსრების განაწილების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაზე.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-

ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჯერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა N22 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნის ინფორმაცია მომზადებულია ინსტრუქციის მოთხოვნების შესაბამისად: „სახელმწიფო ერთეულები აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახავენ როგორც საკუთარი სახელით ფლობილ აქტივებს, აღებულ ვალდებულებებს, მიღებულ შემოსავლებსა და გაწეულ ხარჯებს, ასევე, სახელმწიფოს სახელით ფლობილ აქტივებს, აღებულ ვალდებულებებს, მიღებულ შემოსავლებსა და გაწეულ ხარჯებს (შემდგომში – ადმინისტრირებადი კატეგორიებს)“. შენიშვნასი მოცემულია მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსავლები სრულად როგორც ადმინისტრირებადი მუხლები, ხოლო აქტივები, ვალდებულებები და ხარჯები კლასიფიცირებულია მათი დანიშნულების მიხედვით, რომელთა ღირებულებითი მაჩვენებლები საიმედოდ არის განსაზღვრული. აღნიშნული მოთხოვნის შესრულების ვალდებულება წარმოიშვა საანგარიშო პერიოდში და შესაბამისად სირთულისა და გასატარებელი ღონისძიებების დიდი მოცულობის გამო, ღირებულებითი მაჩვენებლების სიზუსტის უზრუნველსაყოფად, მუნიციპალიტეტი გეგმავს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებში, ინვენტარიზაციის გზით, აქტივების ქონების იდენტიფიცირებას და დეტალურ აღრიცხვას აღნიშნული ნიშნით.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია
მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და
- ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი

შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი

(რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად,

აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სსბასს 32 - „შელავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“**. შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შელავათიანი მომსახურების აქტივის. შელავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

